

మిడిల్ క్లాస్ మొరాలిటి

ప్రపంచాన్ని పతివ్రతలే పాలించే రోజుల్లో ఆడవాళ్ళు పొద్దున్నే పతిదేవుడి కళ్ళో, మెల్లోని మంగళనూత్రాలో, ఈ రెండూ లేనివాళ్ళు మామూలు దేవుడి ఫోటోలో కళ్ళ కద్దుకొని కాని కళ్ళు విప్పేవారు కాదు. నేను మాత్రం ఒక కంటికి పని మనిషి, రెండో కంటికి పాలసీసా కనిపిస్తేనే కళ్ళు విప్పి కాలుకిందపెడతాను. నిన్న పొద్దున ఒక కన్ను తెరిచేను. థేంక్ గాడ్! పాల సీసాలున్నాయి. రెండో కన్ను తెరిచేను ఏవ్వుండి? అంతా శూన్యం. పనిమనిషేదీ? రెండు కళ్ళూ మళ్ళీ మూసేసుకున్నాను. నాకు సగం గుండె కొట్టుకోవడం మానేసింది. డబ్బు లేకపోతే అప్పు చెయ్యొచ్చు, లేకపోతే అడుక్కోవచ్చు. ఇల్లు లేకపోతే చెట్లకిందో, గుహల్లోనో వుండొచ్చు. అన్నం లేకపోతే ఉపవాసం వుండొచ్చు. ఉండలేకపోతే ఆకులలములు తినొచ్చు...కాని, పనిమనిషి లేకపోతే? అమ్మ బాబోయ్! అంట్లెవరు తోవుతారు? నేను మట్టుకు అంట్లకోసం ఏ త్యాగం చెయ్యమన్నా చేస్తాను. కాని ఏం చేస్తాం? ఏ త్యాగం చెయ్యలేను. కాని, పిల్లల్ని కన్న పాపానికి వాళ్ళ కోసం చచ్చినట్లు అంట్లు తోవక తప్పలేదు.

ఆరు కప్పుల కాఫీతోను, అరడజను బిందెల నీళ్ళతోను అంటకాండ అయిందని పించేసరికి మా వాచీ తంగున ఎనిమిది అంది. మన పిల్లలే మన శత్రువులు. **Most ungrateful fellows.** అంటతో నేను అఘోరిస్తూ వుంటే, ఇంకా వంట అవలేదని నా చుట్టూ ఒకటే డాన్సులు ఎందుకూ? ఎదిగేసేదు ఒక్కొక్కరూ అడ్డగాడిదల్లాగా. తాగిన కాఫీ కప్పు కడగరు సరిగదా, తెచ్చి వాక్టీన్లనూ పడెయ్యరు. ఔను మరి జడ్జిగారి పిల్లలు.

కష్టాలు రావనీ, రాకూడదనీ నేననను. అసలు మనిషి కష్టాల్లోనే పదునుదేల్పాడన్నది నూటికి నూరుపాళ్లు నేను నమ్ముతాను. కాకపోతే ఆ వచ్చేవేవో చక్కగా తుఫానులాగా ఏ ఇరవైనాలుగు గంటలముందో చిన్న వార్షింగు ఒకటి యిచ్చి మరీ వస్తే ఏదో మన జాగ్రత్తలో మనం వుంటాం. ఎలాగైతేనేం వంట ప్రారంభించటం కుక్కరు సగం ఉడకడం, గాస్ అయిపోవడం, నాకు మతిపోవడం అన్నీ అరగంటలో జరిగిపోయేయి. దానిదేవుంది? కొన్ని వేలమంది కొద్ది నిమిషాల్లో కొట్టుకుపోలేదా?

వానరాకట, గాస్ పోకట ఎవరూ చెప్పలేరు. ఆ క్షణంలో ఇల్లంతా దులిపినా మహా అయితే బస్తాడు బూజు, బండెడు బల్లులు రాలాయేమో కాని పావలా డబ్బులు మాత్రం రాలవు. డబ్బుంటే ఏదైనా సాధించవచ్చు అన్నది మిగిలిన వాటిలో నిజవేమోగాని గాస్ పట్ల వర్తించదు. అంచేత డబ్బు లేదన్న విచారం అనవసరం (గాస్ అయిపోయినప్పుడు మాత్రం

నేను జడ్జిని బదులు ఏ సి. టి. బి. నో, ఎస్. టి. బి. నో కట్టుకో నందుకు తాత్కాలికంగా ఓ క్షణం బాధపడతాను.)

కిరసనాయిలు స్టాలో పోసింది కిరసనాయిలే అయినా అది మతాబాలా సుర సుర మంటోంది కాని మండదే. కల్తీ సరుకు అమ్మినవాణ్ణి కాల్చి పారేయాలి. మరో పావలా తీసుకొని మంచి సరుకు యివ్వకూడదూ? ఆడదాని ఉసురు ఊరి కేపోదు.

“స్టా” లో చేస్తున్న యుద్ధంలో అలిసిపోయిన నేను ఆయాసం తీర్చుకోవడాని కన్నట్టు ఆగి తలెత్తేను. ఎదురుగా రాజ్ చెయ్యడానికొచ్చిన రాయబారిలా పనిమనిషి, ఈ “స్టా” తీసి దాని మొహంమీదికి విసిరేస్తే? మళ్ళీ కిరసనాయిలు కొనాలి. మళ్ళీ రెండో యుద్ధం చెయ్యాలి, ఏం చెయ్యాలో నేను నిర్ణయించుకునే లోపల “మూసిన కన్ను తెరవనేలేదు పిల్ల. ఆసుపత్రికి తీసుకెళ్ళాల. పది రూపాయలుంటే యివ్వం డమ్మా” అంది అది. నాకు అదుగు దూరంలోనే వున్నా. ఎక్కడో గోతిలోంచి వచ్చినట్టుంది ఆ గొంతుక. ఆ గొంతు కలో దైన్యం తప్ప దగాలేదు. నిజం తప్ప నీచంలేదు. నా కళ్ళ కెక్కిన కోపం దిగిపోయింది.

దానికి నే నివ్వాలింది ఎద్దాన్నుకాదు. ఊరికే అంత కన్నా కాదు. ఫస్టున యివ్వాలి జీతం ఆరోతారీకై నా యివ్వ లేదు. ఎప్పుడూ అడగని దాని చేతకూడా అడిగించుకోవలసిన బెధవ పరిస్థితి. చీ చీ ముష్టిఉద్యోగాలు దరిద్రపు రూల్సాను.

మావారు ఎంతోమందిని విడతీసినపాపానికేమో, శ్రీ హైకోర్టు వారు నన్ను, మావార్ని నాలుగేళ్ళ క్రితవే విడతీసేరు. అయితే మా వారెప్పుడూ నాదగ్గరే వుండాలన్నంత స్వార్థం నాలో లేదు. అతనక్కడున్నా మాకెలాంటి అభ్యంతరం వుండదు. జీతం ఫస్టు తారీఖునే మా మొహాన పారేస్తే, కాని ఈనాలుగేళ్ళనుంచి డబ్బు మాకు అందడం నెలలో ఒక వారం గడిచేక మధ్యే మధ్యే ట్రాన్స్ ఫర్ తే మూడు నెలలపాటు జీతం అన్నమాట మరిచిపోవడం మంచిది. ఆ మూడు నెలలు యిష్టపడ్డవాళ్ళు గడ్డి తింటారు. బూతులు తిడితేకాని కదలదు బగన్నాధస్వామి రథం.

అన్ని ఫేన్లు ఆన్ లోవున్నా టేబిలుమీది కాయితం కదలమి ఆఫీసుల్లో అయితే దానిమీద బరువు పెట్టగానే బంతిలా పరిగెడుతుంది. యధా బరువు, తథా పరుగు.

ఏతావాతా నేను పిల్లలు ప్రతినెల డ్రాఫ్టుకోసం ఎదురు చూసే పరిస్థితిని వర్ణించడానికి శ్రీనాథుడికై నా ఆశు కవిత్వం చాలదు. అశ్రుకవిత్వం రావాలి.

ఇంట్లో అప్పుడు నా దగ్గర డబ్బు నిజంగానే లేదు. అంచేత "యింకా డబ్బు రాలేదు వీరమ్మా. ఈవేళకి ఎవరి దగ్గరైనా వుచ్చుకో. రేపో, ఎల్లుండో నేను తీర్చేస్తానని చెప్పు" అన్నాను పెద్ద ధరోసా యిస్తున్నట్టు. మనసులో ఏవఁనుకుందో కాని మాట్లాడకుండా వెళ్ళిపోయింది. చేతిలో డబ్బులేదు. చెయ్యిడానికి పసీలేదు. మధ్యాహ్నం కాలక్షేపంకోసం నేను,

పిల్లలు పేకాడుతూ కూర్చున్నాం. అప్పుడు గనక మావారుంటే. నేను ఎలా పిల్లల్ని చెడగొట్టేస్తున్నానో, అసలు పిల్లల్ని పెంచడం ఎంత ఆర్టో తనులేని ఈనాలుగేళ్ళలో పిల్లలు ఎలా ధ్వంసం అయిపోతున్నారో వగైరా అలుపులేకుండా ఆరు గంటలు లెక్కరిచ్చి ఉండేవారు. నిజం చెప్పొద్దూ అతను దగ్గర లేకపోవటం ఒక్క డబ్బు విషయం మినహాయిస్తే, మిగతా అన్ని విషయాల్లోనూ ప్రాణం సుఖంగానే ఉంది.

డబ్బులేని పేకాట ఆమ్మాయిలేని వార్టీలాంటిది. ప్రియు రాల్లేని ప్రేమలాంటిది. డబ్బు అందేక యిచ్చుకోవచ్చునని పిల్లలు ఎకౌంట్ వేస్తున్నా ఆటమాత్రం డల్గానే ఉంది. చేతులో పేకేగాని థిల్ లేదు. పోయి నడుంవాలుద్దాం అనుకుంటుండగా వచ్చేడు వాసు అతను మాకుక్కలు మొదలు మావారి వరకు ఫ్రెండ్.

“వవిటండి బాబూ చుటిపిల్లలాట. కమాన్ రెడీకాష్” అంటూ జేబులోంచి డబ్బులీసి అందరి దగ్గరా తలో కొంత పెట్టి కూర్చున్నాడు ఆటకి. అప్పుచేసి పేకాడ్డం ఆట లక్షణం కాదు. అతన్ని నొప్పించడం నా మతమూ కాదు. To Play or not to play అన్న డైలమా. “కొంచెంసేపు ఆడి లేచి పోండి” అన్నట్టు పిల్లలువేపు చూసి ఆట ప్రారంభించేను. డబ్బుచూసిన పేక, పెళ్ళికూతురిలా కళకళలాడుతోంది. నేను మాత్రం అయిదు జోకర్లతో All count యిస్తున్నాను. జోకర్లు ఎక్కువుంటే జోలపాటే శరణ్యం అంటున్న మా పెద్ద

వాడిమీద విసిరేసేను ముక్కలు లెక్కపెట్టుకోమని. వెనక్కి తిరిగితే కనిపించింది పనిమనిషి కూతురు పదేళ్ళది. ఎప్పుడో చ్చిందో ఏమో వుట్టిన దగ్గర్నుంచి వాయుభక్షణే చేస్తున్న బాలయోగినిలా ఉంటుంది అది.

“ఎవరికాడా డబ్బు దొరక నేడటండి. అయిదు రూపాయలైనా యిప్పించుకురమ్మంది మాయమ్మ” అందాపిల్ల నాకే వినిపించేటంత నెమ్మదిగా. అప్పుడు నాదగ్గర పదిరూపాయలున్నాయన్నమాట నిజవేఁ కాని అవి నావి కాదు పరాయివాడి సొమ్ము పనిమనిషికిచ్చేస్తే ఏం బావుంటుంది? ఆట అయిపోగానే మళ్ళీ అతని డబ్బు అతనికిచ్చేయడం మర్యాదస్తుల లక్షణం. యిప్పుడే వస్తానని చెప్పి ఆపిల్లతోపాటు పక్కగదిలోకి వెళ్ళాను. “చూడుపిల్లా, ఈ ఒక్కరోజుకి ఎలాగో గడువుకోమను. రేపు తప్పకుండా యిచ్చేస్తాను. మీ చెల్లికి మరీ అంత ఎక్కువైతే ఓసారి తీసుకోవమ్మను. తెలిసిన డాక్టరుకి చూపిద్దాం” అని చెప్పి ఆపిల్లను పంపేసేను.

ఆ తరువాత తల్లి రాలేదు, పిల్లారాలేదు. బహుశా డబ్బు తగ్గిందేమో! సాయంత్రం అరడజనుమంది క్రెండ్లు వచ్చేదు ఉన్నఫళంగా సినిమాకు మ్మని. సినిమాలంటే నా కిష్టవేఁ అయినా గుండె గతుక్కుమంది. పర్సులో పదిరూపాయలైనా లేకపోతే పక్కింటిక్కూడా వెళ్ళనే. డబ్బులేని యిబ్బందులు వాళ్ళకి తెలీవు. చెప్పినా అర్థంకాదు. అంచేత

మాఅబ్బాయిని పరిగెత్తించి పక్కవీధిలోవున్న వాడి క్రెండు దగ్గర పాతికరూపాయలు అప్పు తెప్పించేను.

మన అవసరానికి పక్కవాడి జేబులోడబ్బు ఉండడాన్నే అదృష్టం అంటారు కాబోలు.

మొత్తానికి భామలు బైల్దేరేసరికి ఆరురీళ్ళ సినిమా అయి పోయింది. శ్రీరస్తు మొదలు శుభం వరకు సినిమా చూడక పోతే నిద్రపట్టని పద్మావతి ఒకటే గోల! ఈ సినిమా చూడాల్సింది శుభం దగ్గరే. చాక్ లెట్లకి, చేగోడీలకి పదిరూపాయలు వదుల్చుకొని యింటర్వ్యూలో యింటి కొచ్చేసేం. నిన్న రాత్రి కొనుక్కున్న తలనొప్పి యింకా తగ్గలేదు.

ఇవేళ పొద్దున్నే పనిమనిషి కూతురు చచ్చిపోయిందన్న వార్త నన్ను తేపింది. ఆవార్త వినగానే నాగుండె కొంచెం సేపు కొట్టుకోవడం మానేసింది. నువ్వు యింకో క్షణంలో చచ్చిపోతావు అన్నా అంత షాక్ అవను.

“ఏఁవిఁటో అర్థాయుషు పిల్లలు. అమ్మ, నానని ఏడిపించడానికే పుడుతారు” అని ఆపిల్ల కావాలనే చచ్చిపోయినట్టు మాఅమ్మ కాసేపు విసుక్కుని, “యింతకీ ఆగుంటకి ఆయుర్దాయం అయిపోయింది. దాని నూకలై పోయేయి-అది వెళ్ళి పోయింది” అంది బాధతోకూడిన వేదాంతికంగా.

నూకలు నిండిపోడాలూ, ఆయుర్దాయం అయిపోడాలూ ఏఁవిటి నా న్సెన్స్. నిన్ననే దాని దగ్గర డబ్బుంటే? భగవాన్! ఆపిల్లచావుకి ఇంకై రెక్ట్ గానై నా నేను కారణం కాదు కదా,

ఆ కల్లి కడుపు మంట
భిగ్గుమంది. ఎక్కడో
మందంతో సహా కుడి

లిట్
నేను దూరంగా వినిపిస్తున్న
వదలుతున్నాను నవలేదుకదా? మనసు
నిజం. కాని డబ్బు
నలేదు. సినీమా మానలేదు.
కావు. అయినా అప్పుచేసేను.
అపిల్ల బతికేదేమో? మన
వచ్చాయి!

నిన్న నాదగ్గర
తీసంత మాత్రాన పే
అన్ని సరదాతే తప్ప
అదే అప్పు ఆపిల్ల కోసం
మనస్సులు ఎంత దిగజ

డబ్బు
తీసంత మాత్రాన పే
పస రాల్చి
చేసివుంది
రీపోతున్నాయి!

వరువుకోసం ప్ర
దై తే. కాని నేను నా
వదిలేసేను.

ణం వ
లెయ్యవచ్చు. ఆ ప్రాణం నీ
ం పనిమనిషి కూతురు ప్రాణం

కాకుండా, ఎప్పుడో
భయంకరంగా వినిపిస్తో

నిషివ
బతికున్న మనిషి ఏడుపులా
న శవం మూలుగుతూ అతి

మా అమ్మ విచారంగా
అది తెలిక ఏ

వజన్మ
“పాపం! అది ఏ పాపం చేసిందో?” అంది

నేను మాత్రం ఈజన్మ

నే తెలిసి చేసేను నాకు తెలుసు
నే తెలిసి చేసేను పాపం. ★